

KOMUNIKAT RADIOWY Z DNIA 18 MARCA 1943 r.

/P o p o ł u d n i o w y/

I.

Dotyczące Polski.

WATYKAN, po ukraińsku, 17. III. godz. 19, 45.

Unia brzoska miała charakter ściśle religijny i tylko jej przeciwnicy w swej krytyce posługują się argumentami natury politycznej, w szczególności podnosząc momenty narodowościowe. Poza tym ostatnie badania wykazały, że dawni przeciwnicy Unii, jak np. ks. Konstanty Ostrogski, zwalczali Unię nie ze względów ideowych, lecz materialnych.

BERLIN, NPD, po niemiecku, 17. III. godz. 17, 00.

Na konferencji prasowej minister dr. Schmidt, omawiając pobyt Edena w Waszyngtonie, zwrócił uwagę na wywody polskiego ministra spraw zagranicznych, Raczyńskiego, który przemawiając w Londynie podkreślił równouprawnienie wszystkich członków zjednoczonych narodów. Krażą pogłoski o proteście założonym przez rząd polski. Wszystko to wskazuje na sprzeczności ideologiczne we froncie wroga. Anglia weszła do wojny dla Polski, lecz przebieg wypadków wojennych doprowadził do tego, że Anglia byłaby stracona bez swego sojusznika bolszewickiego, zaś przy utrzymaniu sojuszu z Sowietami stracona byłaby Polska.

Godz. 17, 15.

"SOS Pomocy dla Kobiet i Dzieci Polskich Ginących w Rosji" - pod tym nagłówkiem zamieszcza wychodzące w Londynie pismo emigrantów polskich, Myśl Polska, w Nr. 38 obszerny list żołnierza polskiego przybyłego z Rosji. /Podano pełny przekład listu, którego główne punkty: wdzięczność dla Myśli Polskiej za umożliwienie przekazania milczenia i wzięcie w obronę rodzin polskich w Rosji, los tych rodzin i niepokój żołnierzy przebywających zdala od nich w W. Brytanii/. W międzyczasie delegatom polskim w Sowietach władze bolszewickie zakazały działalności, zaś Polakom wzbroniono wyjazd z raju wielkiego słowiańskiego sojusznika. Z oficjalnych polskich oświadczeń wynika, że z 1, 870 tys. Polaków wywiezionych na Syberię i pod krąg polarny ocalało zaledwo 320 tys. Cóż myśli o tym nowym bolszewickim mordzie masowym dobry katolik i chrześcijanin kardynał Hinsley, który nakazał modły za zwycięstwo czerwonych katów, co myśli arcybiskup Canterbury, który czyni to samo, nie wstydząc się Boga ni ludzi.

Godz. 14, 15.

Donoszą z Ankary, że w kołach tamtejszej ambasady polskiej od dłuższego czasu mówi się o napięciu stosunków między Stalinem a marszałkami Żukowem i Wasilewskim. Zdaje się, że rosnąca sława tych ostatnich coraz bardziej niewygodna jest dla samowładcy rosyjskiego. Ogłoski wzmożły się po przybraniu przez Stalina tytułu marszałka

Godz. 14, 30.

Dla podniesienia poziomu handlu dziełami sztuki w Galicji zarządzone, że tylko te osoby mogą zajmować się takim handlem, które wykażą się odpowiednimi kwalifikacjami.

Godz. 14, 35.

Donoszą z Krakowa, że według ostatnich zarządzeń każdy właściciel krowy obowiązany jest dostarczać do najbliższej mleczarni 800 kg mleka rocznie, w razie zaś trudności w dostawie - 25 kg masła. Mleko musi być niezbiernane i zawierać co najmniej 2, 7% tłuszczu.

MOSKWA, po polsku, 17. III. godz. 19, 15.

Niemcy wabiają Polaków dobrymi warunkami pracy, lecz mimo to tylko znikoma liczba wyjeżdża do Niemiec. Inni wszelkimi sposobami unikają wyjazdu. Obiecanki nikogo już nie zmylą, wszyscy rozumieją, że tylko ciężkie straty na froncie wschodnim zmuszają Niemców do kłamliwych przyrzeczeń.

POLSKIE RADIO IM. T. KOSCIUSZKI, po polsku, 17. III. godz. 21, 05.
Apel do robotników polskich w Niemczech, wzywający do sabotażu: Dowiedzieliście, że jesteście nie półtoramilionową masą niewolników, lecz półtoramilionową armią bojowników o wolną Polskę.

Ciężki okres zimowy zakończył się. Nadchodzi wiosna a z nią decydujące rozstrzygnięcia. Obowiązkiem każdego Polaka jest przyczynić się do przyspieszenia klęski. Wszyscy do szeregów bojowników o wolność! Ci co nie mogą wstąpić do oddziałów partyzanckich powinni na wszelki sposób im dopomagać.

Propaganda nieniecka stara się wywołać wrażenie o pogorszeniu stosunków między Stanami a ZSSR. Oświadczenie Sumner Wellesa przekreśla te wysiłki.

II.

Z najważniejszych spraw światowych.

KAIR, po polsku, 17. III. godz. 17, 15.

Produkcja w Stanach wzrosła w ciągu roku pięciokrotnie, podczas gdy produkcja wojenna W. Brytanii wzrosła w tym czasie dwukrotnie. W połowie 1942 absolutne cyfry produkcji Stanów przewyższyły odpowiednie cyfry W. Brytanii.

Jeżeli przyjąć za dobre informacje rosyjskie, że Niemcy mieli pod Charłkowie 2 tys. czołgów i stracili tysiąc, to wskazywałoby to na poważne nadszarpnięcie ich stanu pancernego, gdyż Niemcy mieli ogółem 30 dywizji pancernych po 200 czołgów każda.

BERNO, po angielsku, 17. III. godz. 21, 55.

New-York Times omawia wizytę Edena. Z artykułu wynika, że niewątpliwie W. Brytania zamierza blisko współpracować z Sowietami zarówno obecnie jak i po wojnie.

RZYM, po francusku, 17. III. godz. 23, 45.

W Moskwie odbyła się konferencja ekspertów angielskich, amerykańskich i sowieckich w sprawie produkcji czołgów. Delegacja amerykańska wyjechała bez osiągnięcia jakiegokolwiek porozumienia.

Konferencje Edena dadzą ten sam wynik co zjazd w Casa blanca, t. j. Eden. Przyczyna jest ta sama - nieobecność Rosji. W dodatku Eden zupełnie nie zna Rosji, jej celów i metod.

Według doniesień z New-Yorku załogi statków francuskich niedawno tam przybyłych dezercerują w liczbie po 20 marynarzy dziennie.

III.

O g ó l n e .

BOSTON, WRUL, 1 po francusku, 17. III. godz. 22, 35.

Audycja z cyklu "Narody Europy walczą": przemówienie dziennikarza czeskiego Karela Pospiszala o oporze w Czechosłowacji. /Odegrano czeski hymn narodowy/.

BRATYSŁAWA, po ukraińsku, 17. III. godz. 23, 00.

Trzeba umieć stanąć choćby przeciw całemu światu za swą wiarę. To jest miara charakteru. Charakteru nie można nauczyć się z książki. Charakter cechuje nie tylko jednostki, ale i całe narody. Wielkie charaktery - to byli, Napoleon, Aleksander Macedoński, Wilhelm Zdobywca. Gdzie zanikają, tam upada państwo. Nasze kozackie państwo też zaczęło upadać, gdy Koczubeje, Rozumowscy i Wiśniowieccy zaczęli wysługiwać się innym, a nawet wynaradawiać. O charakter walczył Szewczenko, walczył z rabami Moskwy i śmieciem warszawskim. Nacjonalizm ukraiński postawił sobie za pierwsze zadanie kształtowanie charakterów.

MOSKWA, po polsku, 17. III. godz. 19, 15 i 23, 15, KUJBYSZEW, po polsku, godz. 19, 30, 20, 15, 21, 15, 22, 00, 23, 15.

Korespondencje z frontu. - Artykuł Prawdy: "Trzeba zadawać wrogowi miazdzące ciosy". - Walki partyzanckie w Jugosławii, Francji i Grecji. - Artykuł Liberatora w Observer: "Drugi front jest trudny lecz konieczny. - Muzyka.

III.

Z ostatniej chwili.

a/ Dotycząco Polski.

BERLIN, NPD, po niemiecku, 18. III. godz. 11, 10.

Jak donoszą z Lizbony polski minister spraw zagranicznych, hr. Raczyński, na posiedzeniu komisji polskiej Rady Narodowej w Londynie określił podróż Edena jako pożądaną sposobność wymiany myśli z Rooseveltem i Cordell Hullem na temat zasad i form współpracy zjednoczonych narodów. Minister wystąpił przeciw artykułowi wstępnemu Times'a ogłoszonemu z okazji wyjazdu Edena, w którym przyrzeczono Sowietom Europę aż po Odrę, zaś Anglii - po Ren. Artykuł ten wywołał niejasności i spowodował dwuznaczności - ciągnął minister - które wykorzystuje propaganda wroga. Jest on jednak wyrazem wyłącznie poglądów Times'a, z którymi Polacy w Londynie już przy innych okazjach mogli się zapoznać.

Donoszą z Ankary, że znany publicysta Atay pisze w dzienniku Ulus o rozmowach Edena w Waszyngtonie: Anglia i Stany zapewniły, że nie zamierzają po wojnie zajmować ani całej obcej ziemi. Ciężkim zagadnieniem jednak jest skłonienie wszystkich innych sojuszników do uznania tej zasady. Szczególnie ważnym jest przekonanie rządów uchodźczych, że po zwycięstwie odzyskają spowrotem swe dawne terytoria. Konflikt polsko-rosyjski ujawnił wielkie trudności przeprowadzenia tego. Autor stwierdza, że choć manifest atlantyki uznaje prawa narodów, jednak do manifestu nie załączono mapy kolorowej.

b/ Z najważniejszych spraw światowych.

RABAT, po francusku, 18. III. godz. 13, 30.

Donoszą z Berna o dalszych aresztowaniach w rejonach alpejskich. Francuskiej garde mobile nakazano pozostawanie w koszarach. Radio nowojorskie nadało w nocy apel do partyzantów, w którym wzywa ich, by ufali aliantom, lecz by nie poświęcali życia, które będzie potrzebne gdy sprzymierzeni wylądują w Europie.

W Waszyngtonie ogłoszono o asygnowaniu dalszych 5 miliardów dolarów na budowę statków. Do 17 marca, a od 1 stycznia b.r. w stocznicach Stanów zbudowano 1,180 statków handlowych, w tym 216 typu Liberty.

Wojska sprzymierzone zajęły miasto Gafsa.

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page. The text is scattered across the upper half of the document and is too light to transcribe accurately.